

Isabel Esaín

Nascuda el 1998, Isabel Esaín va començar els estudis de viola da gamba a l'edat de set anys, al Conservatori Professional de Música de Saragossa, amb el professor Fernando Marín, acabant-los el 2015, amb les màximes qualificacions i amb el "Premio Extraordinario de Música de Aragón". Actualment estudia al Royal College of Music, després d'haver obtingut la prestigiosa beca Ash Music Scholarship.

Isabel Esaín ha obtingut diversos premis, com el Concurso Internacional Joven Música Antigua, otorgat pel Ministeri d'Educació i Cultura de l'Estat Espanyol, i el de la Fundació FIDAH-APA Pilar Bayona. Així mateix, ha rebut beques de diverses institucions europees, com ara el Conservatorium van Amsterdam, la Fondazione Italiana per la Musica Antica i l'Accademia Europea Villa Bossi. Ha rebut masterclasses de Jordi Savall, Wieland Kuijken, Paolo Pandolfo, Vittorio Ghielmi i Roberto Gini.

Tot i la seva joventut, ha actuat com a solista en més de 100 recitals, amb concerts a festivals internacionals com el Greenwich Early Music Festival, i ha cridat l'atenció de mitjans de comunicació com Classic FM, l'emissora de ràdio de música clàssica més important de la Gran Bretanya.

A més, Isabel compagina simultàniament la carrera musical amb el grau de Bioquímica a l'Imperial College London, realitzant els seus propis projectes d'investigació a les prestigioses universitats de Harvard (USA) i Cambridge (UK) en l'àmbit de la genètica i de la biofísica.

Organitzat per:
Associació Espurnes Barroques i Territori Barroc

Amb la col·laboració de:
Bisbat de Solsona i Bisbat de Vic

Amb el patrocini de:
L'Olivera Cooperativa
Formatgeria Veciana

ESPURNESBARROQUES.CAT

ESPURNES

19 MAIG 2019
11.30H

EN CONCERT - CONFERÈNCIA

Música i ciència

SANTA MAGDALENA
DE VERGÓS GUERREJAT
(Estaràs)

Isabel Esaín

ESPURNES
BARROQUES

MÚSICA I
PATRIMONI
AL TERRITORI
BARROC

Diputació
Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Alta Anoia
CONSORCI PER LA PROMOCIÓ
DE SANTA ANOIA

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Diputació de Lleida

Programa

I. La matemàtica en la construcció d'instruments musicals

Un viatge des dels inicis: Pitàgores
La posició dels trasts
Vibració, longitud d'ona i ressonància

Marin Marais (1656-1728)
Chaconne en rondeau

II. L'art d'afinar i la física del so

Buscant l'afinació perfecta
L'aparició dels temperaments
La física dels harmònics i del so

Karl Friedrich Abel (1723-1787)
Adagio WKO 209 - Allegro WKO 208

III. Els números darrere de cada composició

Disseccionant la forma musical
Anàlisi dels elements matemàtics de les composicions
El raonament matemàtic precompositiu

Jean de Sainte-Colombe (1640-1700)
Chaconne, Courante et Double

IV. La fermentació de l'oïda musical

Com escoltem?
L'efecte fisiològic de la música al cervell
La fermentació de la música i la fermentació del raïm

Marin Marais
“Preludi” i “Grand Ballet” de la *Suite en la menor (3r. llibre)*

Duració aproximada: 90'

Notes al programa

Va ser en el decurs del Concurso Permanente de Juventudes Musicales de España 2018 en la seva modalitat de Música Antiga, on vam conèixer Isabel Esaín. En aquest certamen, del qual va quedar finalista, Esaín va tocar amb un temperament abassegador. El magnetisme de la seva manera de tocar va dur-nos a voler-la presentar al festival, però d'una manera una mica especial, ja que —a més de música— Isabel Esaín és bioquímica i desenvolupa una considerable carrera com a científica amb projectes d'investigació vinculats a les universitats de Harvard i de Cambridge.

Pensant que no podíem desapropitar aquesta doble dimensió musical i científica, li vam proposar de fer un recital que també fos conferència; o una conferència que també fos recital. Conscient dels riscos dels experiments, però amb valentia intrèpida i amb ganes de jugar, Isabel Esaín va acceptar la proposta, el resultat de la qual podem descobrir avui en absoluta primícia. Estructurada en quatre parts, la seva xerrada-concert repassarà la connexió entre la música i la ciència des de tres àmbits diferents: el de la matemàtica (primer i tercer blocs), el de la física (segon bloc) i el de la química (quart bloc). I, com en un capicua capciós, el concert començarà i acabarà amb obres de **Marin Marais**, l'insigne violagambista que va estar al servei de Lluís XIV durant prop de 50 anys, la vida del qual es va popularitzar arran de la pel·lícula *Tous les matins du monde*.

En el primer bloc, Esaín proposarà una equació de termes equivalents. I és que podríem ben dir que Pitàgores és a la matemàtica allò que Marais és a la viola de gamba. Després de conceptes com el de longitud d'ona i de saber com es col·loquen els trasts a l'instrument, en el segon bloc Esaín parlarà de qüestions d'afinació i de temperament, repassant com el progressiu increment de la complexitat musical, va obligar a alterar la gamma natural dels sons en favor d'una convenció artificial de distribució de les alçades. Per il·lustrar això que sembla tan complex, la música escollida seran dues pàgines delicioses de l'alemany **Karl Friedrich Abel**, que va escriure en un moment que els diversos temperaments van anar cristal·litzant cap a allò que avui coneixem com a estàndard del ‘temperament igual’.

Tornarem a la matemàtica de la mà del qui fou mestre de Marin Marais: **Jean de Sainte-Colombe**, amb qui Esaín descobrirà alguns números que s'amaguen darrere de diverses composicions, com ara la proporció àuria. Per acabar, entrarem en el terreny de la química per entendre com s'ho fa el cervell per interpretar els sons de la música i saber quin efecte li produeixen. La noció de “fermentació” serà la que ens conduirà cap al final d'aquest experiment científicomusical, que acabarà omplint-nos el paladar de dos fermentats per excel·lència com són el vi i el formatge.

Josep Barcons Palau